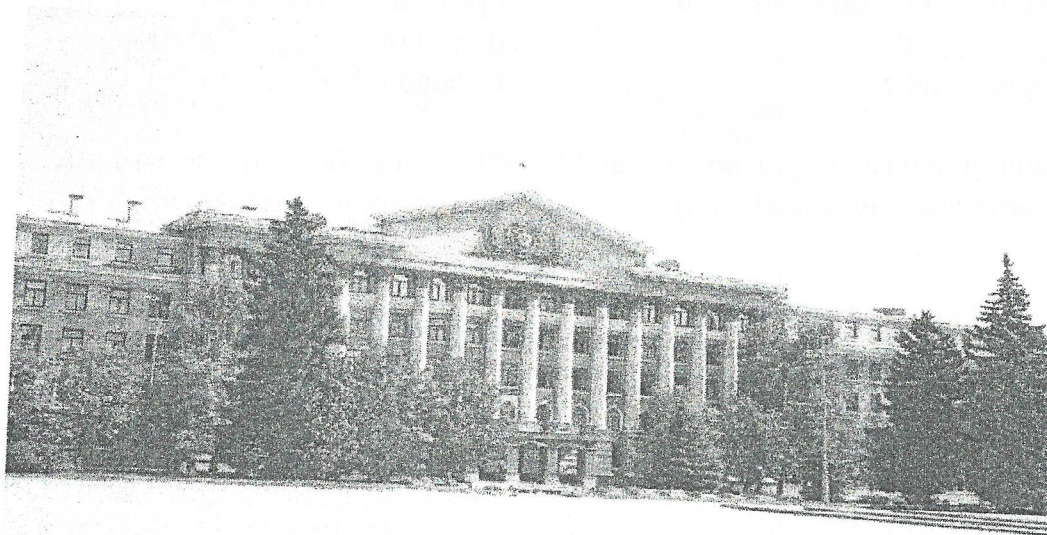

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ №2
Кафедра криміналістичного забезпечення та судових експертиз**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДОСЛІДЖЕННЯ СЛІДІВ ЗБРОЇ, СЛІДІВ ПОСТРІЛУ ТА
СИТУАЦІЙНИХ ОБСТАВИН ПОСТРІЛУ**

Статус дисципліни - вибіркова
Рівень вищої освіти - другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – право (08)
Спеціальність - право (081)
Освітня програма – право
Форма здобуття вищої освіти - денна
Мова викладання - українська
Форма підсумкового контролю – залік

Київ -2022

Розробники:

Володимир АТАМАНЧУК – завідувач кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Олена КОФАНОВА – доцент кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту № 2 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри криміналістичного забезпечення та судових експертиз навчально-наукового інституту №2 НАВС

Протокол від 31 серпня 2023 року № 1.

Завідувач кафедри
криміналістичного забезпечення та
судової експертиз ННІ № 2

 Володимир АТАМАНЧУК

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 22 09 2023 року, протокол № 12.

Голова науково-методичної ради

 Станіслав ГУСАРСВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни
протокол засідання кафедри

від 05 09 2024 № 1

Завідувач кафедри

протокол науково-методичної

ради від 20 09 2024 № 8

Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20 20 н.р. без змін; зі змінами

протокол засідання кафедри

від _____ 202_ № _____

протокол науково-методичної

ради від _____ 202_ № _____

Завідувач кафедри

Робоча програма переглянута на 20 20 н.р. без змін; зі змінами

протокол засідання кафедри

від _____ 202_ № _____

Голова НМР

протокол науково-методичної

ради від _____ 202_ № _____

Завідувач кафедри

Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу» є формування теоретичних знань з наукових основ, правових, методологічних та організаційних засад судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу» є засвоєння здобувачами вищої освіти сутності розроблених теоретичних положень та формування предметно-розумових умінь щодо особливостей досліджень об'єктів, які відносяться до експертизи зброї та розвиток практичних навичок здобувачів у володінні методикою, прийомами, засобами та методами, що використовуються при дослідженні слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу» є:

- засвоєння теоретичних відомостей про сліди зброї, сліди пострілу та ситуаційні обставини пострілу;
- комплексний аналіз слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
- засвоєння наукових, правових основ і загальнотеоретичних положень дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
- формування понятійного апарату щодо критеріїв допустимості застосування методів та засобів при дослідженні слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
- причеплення практичних навичок щодо застосування окремих методів попереднього дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Пререквізити (Prerequisite): Сучасні інформаційні технології в юридичній діяльності, Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості, Юридична компаративістика, Нормотворча діяльність.

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми:

інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальна компетентність, якою повинен володіти здобувач вищої освіти:

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Програмні компетентності відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

Програмні результати навчання:

РН3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів і різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

Відповідно до освітньо-професійної програми (програмні результати навчання), здобувачі ступеня вищої освіти магістра після опанування дисципліною «Дослідження слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу» повинні

знати:

- історію виникнення, розвитку та становлення холодної зброї як галузі науки криміналістики;
- історичні етапи розвитку холодної зброї;
- криміналістичне поняття холодної зброї;
- класифікацію холодної зброї;
- технологію виготовлення холодної зброї;
- технічні стандарти України та технічні умови на виготовлення холодної зброї;
- науково-правову оцінку холодної зброї;
- технічні засоби, які використовуються при виявленні, фіксації та вилученні об'єктів експертизи холодної зброї;
- правила та особливості фотографування об'єктів експертизи холодної зброї;
- техніку безпеки при поводженні з холодною зброєю та конструктивно схожими з нею пристроями;
- структуру та зміст висновку експерта холодної зброї;
- правила оформлення ілюстративних матеріалів до висновку експерта холодної зброї;

- особливості проведення додаткової, повторної та комплексної експертизи холодної зброї;

вміти:

- застосовувати набуті теоретичні знання на практиці;
- оперувати основними положеннями та поняттями холодної зброї;
- розв'язувати діагностичні, класифікаційні завдання експертизи холодної зброї;
- використовувати технічні засоби при експертному дослідженні об'єктів, що відносяться до експертизи холодної зброї;
- визначати видову приналежність і класифікацію холодної зброї;
- визначати способи виготовлення холодної зброї;
- проводити експерименти при експертних дослідженнях холодної зброї;
- фотографувати об'єкти експертизи холодної зброї;
- використовувати методики дослідження експертизи холодної зброї;
- оформляти висновок експерта та ілюстративні матеріали до нього.

володіти:

- навичками поводження з речовими доказами, здатність надавати консультацію щодо мети та завдань при попередніх дослідженнях об'єктів холодної зброї;
- здатністю використовувати на практиці процесуальні, організаційні основи призначення та проведення експертизи холодної зброї;
- навичками з підготовки матеріалів для проведення експертизи холодної зброї;
- навичками описувати ідентифікаційні та діагностичні ознаки об'єктів експертизи холодної зброї;
- здатністю пошуку, аналізу науково-технічних знань із різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій;
- вміннями встановлювати психологічний контакт, аналізувати різну інформацію та формулювати власні висновки;
- навичками налагодження контакту з іншими учасниками процесу досудового розслідування;
- здатністю використання спеціальної криміналістичної термінології державною мовою.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS-3	Рік підготовки			
	2-й	-	-	-
	Семестр			
	3-й	-	-	-
Загальна кількість годин - 90	Лекції			
	4 год.	-	-	-
	Семінарські			
	4 год.	-	-	-
	Практичні			
	22 год.	-	-	-
	Самостійна робота			
	60 год.	-	-	-
	Вид контролю			
	Залік	-	-	-

3. Тематичний план

(для здобувачів вищої освіти ступеня магістра, за денною формою навчання, державне замовлення)

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	З них:					Самостійна робота
			Всього годин з викладачем	з них				
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Контроль	
1	Тема 1. Загально теоретичні основи судової експертизи слідів застосування зброї	10	-	-	-	-	-	10
2	Тема 2. Механізм утворення слідів зброї на кулях та гільзах під час пострілу	12	2	2	-	-	-	10
3	Тема 3. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях і гільзах	18	8	-	2	6	екс.	10
4	Тема 4. Ідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї за слідами на кулях та гільзах	22	12	2	-	10	екс.	10
5	Тема 5. Методика проведення діагностичних та ситуаційних досліджень за фактом застосування вогнепальної зброї	18	8	-	2	6	-	10
6	Тема 6. Методика дослідження різновидів гладкоствольної вогнепальної зброї та набоїв до неї	10	-	-	-	-	-	10
Загальна кількість годин		90	30	4	4	22		60
Контроль	Тести, контр. робота						2 екс.	
Всього годин		90	30	4	4	22		60

Підсумковий контроль: залік

4. Плани семінарських та практичних занять

денна форма навчання, державне фінансування

Тема 3. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях і гільзах (8 год)

Навчальні питання до семінарського заняття – 2 години

1. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях.
2. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на гільзах.
3. Дослідження слідів деталей зброї на кулях і гільзах з ціллю встановлення взаємного розташування їх та положення патрона в вогнепальній зброї до пострілу.

Методичні вказівки:

Вивчення першого питання полягає у тому щоб розкрити зміст визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях.

Відповідаючи на друге питання необхідно вказати на особливості визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на гільзах.

Готуючись до третього питання необхідно, перш за все, вказати на особливості дослідження слідів деталей зброї на кулях і гільзах з ціллю встановлення взаємного розташування їх та положення патрона в вогнепальній зброї до пострілу.

Навчальні питання та завдання до практичних занять – 8 годин

Опрацювання теоретичних питань:

1. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях.
2. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на гільзах.
3. Дослідження слідів деталей зброї на кулях і гільзах

Опрацювання практичних завдань:

Заняття №1. Попереднє дослідження (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

- 1.З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта;
- 2.Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань;
- 3.Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки;
- 4.Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової експертизи зброї і узгодження їх черговості;
- 5.Побудова гіпотез;
- 6.Планування експертного дослідження.

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №2. Роздільне дослідження. Експертний експеримент (2 год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваних об'єктів (куль, гільз, частин набоїв);
2. Проведення експертного експерименту (відстріл вогнепальної зброї) за необхідності;
3. Формування проміжних висновків при проведенні роздільного дослідження об'єктів (куль, гільз, частин набоїв).

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №3. Порівняльне дослідження. Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків (2 год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Встановлення збігу або розбіжностей загальних та окремих ознак вогнепальної зброї у об'єктах дослідження (куль, гільз, частин набоїв) та зразках для порівняння (довідкова література та інтернет ресурси).
2. Формування проміжного висновку про наявність чи відсутність збігу або розбіжності.
3. Оформлення результатів проведеного дослідження (складання висновку експерта, виготовлення ілюстративної (фото) таблиці).

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Тема 4. Ідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї за слідами на кулях та гільзах (10 год)

Навчальні питання та завдання до практичних занять – 10 годин

Заняття №1. Попереднє дослідження (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта;
2. Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань;
3. Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки;
4. Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової експертизи зброї;
5. Побудова гіпотез;
6. Планування експертного дослідження.

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №2. Роздільне дослідження (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваних об'єктів (куль, гільз, частин набоїв);
2. Проведення експертного експерименту (відстріл вогнепальної зброї) за необхідності;
3. Формування проміжних висновків при проведенні роздільного дослідження об'єктів (куль, гільз, частин набоїв).

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №3. Експертний експеримент (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Проведення експертного експерименту (відстріл вогнепальної зброї) з ціллю отримання порівняльних зразків (куль та гільз);
2. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваних об'єктів на експериментально відстріляних зразках (куль, гільз, частин набоїв).

Практичне заняття проводиться в тирі ННІ №2, та спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- (ківларового) кулеуловлювача;
- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №4. Порівняльне дослідження (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Встановлення збігу або розбіжностей загальних та окремих ознак від частин зброї у кулях та гільзах.
2. Формування проміжного висновку про наявність чи відсутність збігу або розбіжності.
3. Ілюстрування результатів порівняльного дослідження.
4. Комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження об'єктів різновидів гладкоствольної зброї.
5. Оформлення результатів проведеного дослідження.

Практичне заняття проводиться в тирі ННІ №2, та спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- (ківларового) кулеуловлювача;
- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Заняття №5. Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження куль та гільз вистріляних з вогнепальної зброї:

1. Комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження об'єктів (куль та гільз).
2. Оформлення результатів проведеного дослідження (складання висновку експерта, виготовлення ілюстративної (фото) таблиці).

Практичне заняття проводиться в тирі ННІ №2, та спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- (ківларового) кулеуловлювача;
- зразків куль, гільз та частин набоїв (клейптухи, шріт, кулі, картеч);
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів (криміналістичні лупи, мікроскопи).

Тема 5. Методика проведення діагностичних та ситуаційних досліджень за фактом застосування вогнепальної зброї (8 год)

Навчальні питання до семінарського заняття - 2 години

1. Поняття й особливості пострілу без натискання на спусковий гачок.
2. Встановлення технічного стану та придатності вогнепальної зброї до пострілів.
3. Встановлення можливості проведення несанкціонованого пострілу з вогнепальної зброї.
4. Класифікація слідів пострілу, механізм їх утворення та встановлення напрямку стрільби.
5. Встановлення відстані, напрямку та місця стрільби.
6. Вирішення ситуаційних задач при дослідженні слідів пострілу.

Методичні вказівки:

Вивчення першого питання необхідно почати із розгляду особливостей пострілу без натискання на спусковий гачок.

Готуючись до другого питання необхідно вказати на особливості встановлення технічного стану зброї та придатності вогнепальної зброї до пострілів.

Відповідаючи на третє питання необхідно вказати на особливості встановлення можливості проведення несанкціонованого пострілу з вогнепальної зброї.

По четвертому питанню необхідно звернути увагу на класифікацію слідів пострілу, механізм їх утворення та встановлення напрямку стрільби.

По п'ятому питанню треба дати характеристику на встановлення відстані, напрямку та місця стрільби.

По шостому питанню треба дати охарактеризувати вирішення ситуаційних задач при дослідженні слідів пострілу.

Навчальні питання та завдання до практичних занять – 6 годин

Опрацювання теоретичних питань:

1. Класифікація слідів пострілу, механізм їх утворення та встановлення напрямку стрільби.
2. Встановлення відстані, напрямку та місця стрільби.

3. Вирішення ситуаційних задач при дослідженні слідів пострілу.

Опрацювання практичних завдань:

Заняття №1. Попереднє дослідження (2год).

Завдання по виконанню експертного дослідження технічного стану та придатності вогнепальної зброї до пострілів, слідів пострілу, встановлення відстані, напрямку та місця стрільби:

- 1.З'ясування мети дослідження та питань, які поставлені на вирішення експерта;
- 2.Оцінка наданих у розпорядження експерта матеріалів з точки зору достатності для вирішення поставлених питань;
- 3.Формування загального уявлення про досліджувані об'єкти, явища, події, їх ознаки;
- 4.Встановлення кола інших досліджень наданих об'єктів, що повинні передувати або проводитися після проведення судової експертизи зброї і узгодження їх черговості;
- 5.Побудова гіпотез;
- 6.Планування експертного дослідження.

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- різних предметів зі слідами пострілу;
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів.

Заняття №2. Роздільне дослідження. Експертний експеримент (2 год).

Завдання по виконанню експертного дослідження технічного стану та придатності вогнепальної зброї до пострілів, слідів пострілу, встановлення відстані, напрямку та місця стрільби.

1. Всебічне і повне вивчення загальних та окремих ознак досліджуваного об'єкта (слідів пострілу);
2. Проведення експертного експерименту з об'єктом дослідження (візування місця вогнепального ушкодження і місця пострілу);
3. Формування проміжних висновків при проведенні роздільного дослідження об'єктів (слідів вогнепальних ушкоджень) та експертного експерименту (візування місця вогнепального ушкодження і місця пострілу).

Практичне заняття проводиться на локаціях ННІ№2 та в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- різних предметів зі слідами пострілу;
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів.

Заняття № 3. Порівняльне дослідження. Оцінка результатів дослідження та формулювання висновків (2 год).

Завдання по виконанню експертного дослідження технічного стану та придатності вогнепальної зброї до пострілів, слідів пострілу, встановлення відстані, напрямку та місця стрільби:

1. Комплексна оцінка результатів проведеного експертного дослідження об'єктів (слідів вогнепальних ушкоджень).
2. Ілюстрування результатів дослідження.
3. Оформлення результатів проведеного дослідження (складання висновку експерта, виготовлення ілюстративної (фото) таблиці).

Практичне заняття проводиться в спеціалізованій навчальній аудиторії №239, з використанням:

- різних предметів зі слідами пострілу;
- вимірювальних приладів;
- довідкової літератури;
- оптичних приладів.

5. Завдання для самостійної роботи

Загальною методичною вимогою вивчення навчальної дисципліни є вироблення особистісно-практичного відношення здобувачів до проблем розслідування злочинів пов'язаних з використанням вогнепальної зброї. Основною рекомендацією із самостійного одержання і поглиблення знань з дисципліни може слугувати опрацювання та критичне осмислення рекомендованої літератури. До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=3197> за допомогою індивідуального логіну та паролю.

Тема 1. Загально-теоретичні основи судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

самостійна робота —10 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Тема 2. Механізм утворення слідів зброї на кулях та гільзах під час пострілу.

самостійна робота —10 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Тема 3. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях і гільзах.

самостійна робота —10 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Тема 4. Ідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї за слідами на кулях та гільзах

самостійна робота —10 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Тема 5. Методика проведення діагностичних та ситуаційних досліджень за фактом застосування вогнепальної зброї

самостійна робота —10 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Тема 6. Методика встановлення напрямку та відстані пострілу з гладкоствольної мисливської зброї. Ідентифікація гладкоствольної вогнепальної зброї.

самостійна робота —20 годин

Опрацювати рекомендовану літературу до теми, скласти опорний конспект та підготуватись до обговорення основних понять теми.

Ситуаційні завдання

Завдання 1

Ви працюєте експертом-криміналістом в Дніпропетровському НДЕКЦ.

В продуктовому супермаркеті “Новус” по вул. Рорізній 9/17 в м. Дніпро 07.09.21 р. в 21.40 годин увійшов невідомий громадянин, який дістав із кишені пальто вогнепальну зброю і зробив декілька постріли по громадянам, які знаходились в торговому залі. Від отриманих вогнепальних ушкоджень три громадянина було поранено та один, помер. При огляді місця події в торговому залі були виявлені гільзи та кулі від патронів до нарізної вогнепальної зброї. Також кулі були виявлені при розтині трупа гр. Бабія О.Г.

Слідчий СУ ГУНП в Дніпропетровській області по кримінальному провадженню № 098734583445677851771, призначив експертизу зброї.

В постанові, про призначення експертизи слідчий поставив наступні питання:

- чи є предмети вилучені на місці події частинами боєприпасів?
- якщо так, то до якого виду, калібру патронів вони відносяться?
- з якої зброї вид, модель, зразок, калібр вони були вистріляні?

- чи можливо по слідам від зброї на кулях і гільзах, провести ідентифікаційне дослідження?
- чи з однієї зброї вистріляні дані кулі та гільзи?

Частина 1

1. Які ще питання міг поставити на вирішення судової експертизи зброї, враховуючи обставини провадження?
2. Які ознаки на кулях і гільзах можуть вирішити поставлені питання?
3. Які цілі і задачі, вирішуються при ідентифікаційному дослідженні вогнепальної зброї по кулям і гільзам?
4. Які методи та прийоми фіксації використовуються на місці події при виявленні куль та гільз ?

Частина 2

1. Дослідіть конструкційні особливості куль та гільз патронів до нарізної вогнепальної зброї?
2. Встановіть належність вилучених куль та гільз до одного виду патронів?

Завдання 2

Ви працюєте експертом-криміналістом в Київському НДЕКЦ.

В парку “Фрунзе” по вул. Червоних Козаків в м. Києві 21.07.21 р. в 02.30 годин біля нічного клубу “Фрідом”, був знайдений труп гр. Мащенко П.І., з вогнепальними пораненнями на тілі. При огляді місця події, було виявлено і вилучено предмет схожий на вогнепальну зброю (пістолет) та дві гільзи.

Слідчий СУ ГУНП в М. Києві Злотенко Б.В., по кримінальному провадженню № 876346534671788, за фактом вбивства гр. Мащенко П.І., призначив експертизу зброї.

В постанові про призначення судової експертизи зброї, слідчий на вирішення поставив наступні питання:

- чи є виявлений предмет, вогнепальною зброєю?
- якщо так, то до якої моделі, системи, зразку, калібру він відноситься?
- чи проводились постріли із даної зброї після останньої чистки?
- до патрону якого виду та калібру відносяться гільзи виявлені на місці події?
- чи не вистріляні гільзи вилучені з місця події зі зброї виявленої в парку?

Частина 1

1. Які питання вирішує експерт баліст на попередній стадії експертного дослідження?
2. Які методи, технічні засоби та прийоми, потрібно застосувати при дослідженні предмета схожого на вогнепальну зброю (пістолет), що був вилучений на місці події?
3. Які цілі і задачі, вирішуються при дослідженні предметів (гільзи, зброя) при проведенні судової експертизи зброї?

Частина 2

1. Встановіть належність виявленого предмета до вогнепальної зброї?
2. Встановіть, чи можна проводити постріли з конкретного виду зброї патронами частини яких запропоновано?

Завдання 3

Ви працюєте експертом-криміналістом в Львівському НДЕКЦ.

Біля входу до автостанції “Південна” в м. Львів 17.12.21 р. в 23.00 години, по приміщенню залу відпочинку автостанції були зроблені постріли з вогнепальної зброї. При огляді місця події, були виявлені та вилучені шріт, клейптухи, рештки контейнера до набою гладкоствольної зброї. В ході проведення попередньої перевірки був затриманий гр. Недбайло Г.І., у якого при огляду було виявлено і вилучено з обріз мисливської рушниці.

Слідчий СУ ГУНП у Львівській області Баренко І.В., по матеріалам кримінального провадження №9873587562346 призначив судову експертизу зброї.

В постанові про призначення експертизи, слідчий поставив наступні питання:

- чи є металеві кульки, повстятий предмет, полімерний предмет частинами набоїв до вогнепальної зброї?
- якщо так, то до якого калібру вони відносяться?
- чи є поданий на дослідження предмет вогнепальною зброєю?

Частина 1

1. По яким критеріям згідно Методики необхідно встановлювати приналежність даних частин до набоїв гладкоствольної зброї?
2. Які питання можна поставити по обрізу мисливської рушниці?

Частина 2

1. Опишіть вогнепальні пошкодження і з якої зброї вони утворені?
2. Встановіть, за розмірними характеристиками номер шроту та спосіб його виготовлення?

6. Індивідуальні завдання

Тема 1. Загально-теоретичні основи судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Предмет судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Об'єкти судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Суб'єкти судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.

Методика досліджень при проведенні судової експертизи слідів застосування зброї.

Тема 2. Механізм утворення слідів зброї на кулях та гільзах під час пострілу.

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Механізм утворення слідів каналу ствола на кулі при пострілі.

Передача особливостей каналу ствола зброї на стріляних кулях.

Механізм утворення слідів від частин зброї на гільзах.

Тема 3. Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях і гільзах.

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на кулях.

Визначення виду, системи, моделі, зразка зброї за слідами на гільзах.

Дослідження слідів деталей зброї на кулях і гільзах з ціллю встановлення взаємного розташування їх та положення патрона у вогнепальній зброї до пострілу.

Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

Тема 4. Ідентифікаційні дослідження вогнепальної зброї за слідами на кулях та гільзах

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Методика ідентифікаційного дослідження в судовій експертизі зброї.

Методи, що застосовуються при ідентифікації вогнепальної зброї за слідами на кулях та гільзах.

Встановлення чи стріляна гільза з даного екземпляра зброї.

Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

Тема 5. Методика проведення діагностичних та ситуаційних досліджень за фактом застосування вогнепальної зброї

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Поняття й особливості пострілу без натискання на спусковий гачок.

Встановлення технічного стану та придатності вогнепальної зброї до пострілів.

Встановлення можливості проведення несанкціонованого пострілу з вогнепальної зброї.

Класифікація слідів пострілу, механізм їх утворення та встановлення

напрямку стрільби.

Встановлення відстані, напрямку та місця стрільби.

Вирішення ситуаційних задач при дослідженні слідів пострілу.

Оформити результати дослідження об'єктів у вигляді навчального висновку експерта з доданням ілюстративного матеріалу (ілюстративна таблиця, фототаблиця).

Тема 6. Методика встановлення напрямку та відстані пострілу з гладкоствольної мисливської зброї. Ідентифікація гладкоствольної вогнепальної зброї.

Підготувати есе або презентацію.

Теми есе (доповідей або мультимедійних презентації):

Теоретичні основи встановлення дальності пострілу, з гладкоствольної зброї по шротовим ушкодженням.

Поняття далекого пострілу з гладкоствольної мисливської зброї.

Вплив конструктивно-технічних особливостей мисливської рушниці та набоїв на розсіювання шроту.

Методи дослідження осипу шроту.

Методика ідентифікації гладкоствольних рушниць за слідами на снарядах.

7. Методи навчання

Методи навчання:

1. Словесні, наочні та практичні методи.
2. Пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод.
3. Репродуктивний метод.
4. Частково-пошуковий метод.
5. Дослідницький метод.

Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Практичні методи: виконання практичних вправ. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів, виконання навчальних експертиз.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – залік, усне та письмове опитування. Контроль самостійної та індивідуальної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених даною програмою.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування.

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування) або письмовий (у вигляді контрольної роботи, тестів, розрахунково-графічних робіт (навчальні експертизи)). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичних питання та ситуаційне або практичне завдання.

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом практичних занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Практичні заняття проводяться двома науково-педагогічними працівниками, оскільки, з урахуванням специфіки відпрацювання практичних завдань з використанням можливостей спеціалізованих навчальних аудиторій, навчально-тренувальних полігонів та робочих місць з інсценованою слідовою картиною кримінальних правопорушень, навчальна група завчасно поділяється на дві підгрупи.

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних ситуаційних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за всі види робіт							Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60%</i>							<i>max 40%</i>	<i>max 100%</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Само-стійна робота	Залік	
5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони та спеціалізовані навчальні аудиторії.

Програмне забезпечення.

Під час проведення занять в очному (offline) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- інтерактивні, мультимедійні проектори, комп'ютери, планшети, інтерактивна дошка.

Під час проведення занять в змішаному (blended) режимі використовуються наступні засоби програмного забезпечення:

- доступ до дистанційних навчальних курсів дисциплін на офіційному вебпорталі НАВС через мережу Інтернет (на платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment, Google – Classroom, Google Meet).

Під час проведення занять без очної складової в дистанційному режимі (on-line) за вибором викладача використовується:

- програмне забезпечення через мережу Інтернет.

На платформах Moodle (Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment), Google Classroom розміщені допоміжні матеріали.

Виконана робота розміщується здобувачем на середовищі Google Classroom, де науково-педагогічний працівник має можливість контролювати, систематизувати, оцінювати діяльність, переглядати результати виконання вправ, застосовувати різні форми оцінювання.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Закономірності механізму утворення слідів полів нарізів на кулях підчас пострілу.

2. Встановіть калібр, виробника та вид зброї в якій застосовується патрон, провівши його криміналістичне дослідження.

3. Закономірності механізму утворення слідів на гільзах підчас вилучення зі зброї.

4. Проведіть дослідження пижа, та встановіть частиною якого патрону він являється.

5. Розкрийте закономірності механізму утворення слідів на гільзах підчас спорядження зброї.

6. Проведіть дослідження кулі і встановіть частиною якого патрону вона являється.

7. Предмет судової експертизи зброї.

8. Характеристика загальних ознак слідів зброї, що утворюються на кулях під час пострілу.

9. Встановіть напрямок пострілу виходячи із слідів вогнестрільного пошкодження на органічному склі та дайте характеристику даним слідам.
10. Індивідуалізуючи ознаки слідів зброї, що утворюються на кулях під час пострілу.
11. Встановіть напрямок пострілу виходячи із слідів вогнестрільного пошкодження на металі та дайте характеристику даним слідам.
12. Загальні ознаки слідів частин і механізмів вогнестрільної зброї, що утворюються на гільзах.
13. Чинники що впливають на утворення слідів нарізного каналу стволу вогнестрільної зброї на кулях.
14. Характеристика маркувальних позначень, що застосовуються на патронах.
15. Дослідіть сліди пошкоджень на різних предметах та встановіть їх належність до вогнестрільних.
16. Проведіть дослідження слідів на гільзі і встановіть придатність їх до ототожнення.
17. Класифікація слідів пострілу та механізм їх утворення.
18. Проведіть дослідження зразка пороху та встановіть його марку.
19. Характеристика ознак слідів, що утворюються на кулях при стрільбі зі зброї нештатними патронами.
20. Дайте основні положення методики визначення дистанції пострілу з мисливської рушниць за осипом шроту.
21. Характеристика чинників, що впливають на утворення слідів вогнестрільної зброї на гільзах під час пострілу.
22. Встановлення виду і зразка (моделі) зброї, за ознаками вогнестрільних ушкоджень.
23. Встановіть напрямок пострілу виходячи із слідів вогнестрільного пошкодження на дерев'яній дошці та дайте характеристику даним слідам.
24. Призначення, класифікація та устрій куль.
25. Дайте визначення калібру гладкоствольної вогнестрільної зброї та їх характеристику.
26. Проведіть дослідження слідів на кулі і встановіть придатність їх до ототожнення.
27. Призначення, види та устрій гільз.
28. Правові засади та організація проведення судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
29. Проведіть дослідження та встановіть спосіб виготовлення шроту (картечі).
30. Завдання які вирішує судова експертиза зброї.
31. Вплив на утворення слідів на кулях, залишків металізації, корозії, кіптяви, мастила.
32. Проведіть дослідження капсулів та встановіть їх вид та тип.
33. Методика ототожнення вогнестрільної зброї за слідами на стріляних кулях.

34. Проведіть дослідження і встановіть спосіб та вид з'єднання кулі з гільзою, що застосовуються в патронах до нарізної вогнестрільної зброї.
35. Методика встановлення відстані пострілу з нарізної вогнестрільної зброї на близьких дистанціях стрільби.
36. Об'єкти судової експертизи слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу.
37. Методика встановлення можливості пострілів з вогнестрільної зброї без натиску на спусковий гачок.
38. Проведіть дослідження слідів пострілу на кулях та дайте характеристику ознак, що свідчать про ступінь зношеність каналу ствола зброї.
39. Закономірності, які вивчаються судовою експертизою зброї слідів зброї, слідів пострілу та ситуаційних обставин пострілу;
40. Визначення за кутом падіння кулі відстані і місця пострілу при великих дистанціях стрільби.
41. Проведіть дослідження зразка зброї і встановіть вид ударно-спускового механізму, що застосовується в ній.
42. Дайте характеристику іншим видам ударно-спускових механізмів, що застосовуються в вогнестрільній зброї.
43. Судова експертиза зброї – в системі юридичних наук.
44. Закономірності виникнення слідів, що утворюються на гільзах при стрільбі з револьверів.
45. Проведіть дослідження слідів патронного утику на гільзах та дайте їм характеристику.
46. Види автоматики, які застосовуються в вогнестрільній зброї.
47. Визначення місця пострілу при невеликих дистанціях стрільби.
48. Проведіть дослідження слідів бійка ударника, що утворились на гільзах та дайте їм характеристику.
49. Основні історичні етапи розвитку судової експертизи зброї.
50. Ознаки слідів, що утворюються на кулях при стрільбі з “обрізів” нарізної вогнестрільної зброї.
51. Проведіть дослідження зразка гладкоствольної зброї та встановіть належність його до обрізів.
52. Ознаки слідів, що утворюються на кулях при стрільбі з револьвера “Наган” патронами для пістолета “ТТ”.
53. Проведіть дослідження зразка гладкоствольної зброї та встановіть належність його до мисливської (спортивної) гладкоствольної зброї.
54. Криміналістичні ознаки рушниць бойового та спеціального призначення.
55. Методика ототожнення вогнестрільної зброї за слідами на стріляних гільзах.
56. Огляньте набій до вогнестрільної зброї і встановіть його спосіб виготовлення та спорядження.

57. Механізм утворення вогнестрільних пошкоджень на різних предметах.
58. Встановлення взаємного розташування зброї та перепони при пострілі.
59. Проведіть дослідження слідів на гільзі та визначить взаємне розташування їх з ціллю встановлення положення гільзи в набійнику вогнепальної зброї.
60. Поняття саморобної вогнепальної зброї та її класифікація.
61. Політ кулі в повітрі. Поняття деривації.
62. Встановіть вид, модель, зразок зброї з якої стріляна гільза, що вилучена на місці події.
63. Характеристика маркувальних позначень, що застосовуються на патронах.
64. Методика встановлення належності патронів до боєприпасів вогнестрільної зброї.
65. Призначення, класифікація та устрій куль.
66. Дайте визначення калібру гладкоствольної вогнестрільної зброї та їх характеристику.
67. Призначення, види та устрій гільз.
68. Правові засади та організація проведення судово-балістичних експертиз.
69. Проведіть дослідження та встановіть спосіб виготовлення шроту (картечі).
70. Завдання які вирішує судова балістика.
71. Методика ототожнення вогнестрільної зброї за слідами на стріляних кулях.
72. Проведіть дослідження і встановіть спосіб та вид з'єднання кулі з гільзою, що застосовуються в патронах до нарізної вогнестрільної зброї.
73. Методика встановлення можливості пострілів з вогнестрільної зброї без натиску на спусковий гачок.
74. Основні історичні етапи розвитку судової балістики.
75. Характеристика патронів, що за призначенням не є бойовими припасами до вогнестрільної зброї.

11. Рекомендовані джерела інформації

Основна

- Алексеев О.О. Розслідування окремих видів злочинів : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: «Центр учбової літератури», 2014. 320 с.
- Арешонков В.В. Техніко-криміналістичні дослідження у розслідуванні злочинів : монографія / Київ: ФОП Маслаков, 2020. – 468 с.
- Арешонков В.В., Атаманчук В.М., Кофанов А.В., Кушнір Г.А., Приходько Ю.П. Судова балістика та суміжні галузі знань: Словник. К.: НАВС, 2015. 184 с.

Власова Г.П., Калачова О.М., та ін. Актуальні питання призначення та проведення експертиз в Україні: навч. посіб. Київ: Нац. акад. прокуратури України, 2014. 322 с.

Кофанов А.В., Михальчук Т.В. Теорія та практика проведення судово-балістичних досліджень : монографія. Київ : УкрДГРІ, 2015, 274 с.

Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Арешонков В.В. Судова балістика: практичні аспекти : навчальний посібник. Київ : УкрДГРІ, 2016, 408 с.

Кофанов А.В., Юсупов В.В., Михальчук Т.В. Правова регламентація обігу зброї: історія, сучасний стан і перспективи розвитку: монографія. Харків : Право, 2021, 608 с.

Мельник Р.В. Теоретичні та практичні аспекти криміналістичного дослідження об'єктів, перероблених у вогнепальну зброю.[текст] Монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2017. 186 с.

Пясковський В.В. Криміналістика: підручник; 2-ге вид., перероб. і допов. Київ:Філія вид-ва «Право». 2020. 752 с.

Циганюк Ю.В. Інноваційне обладнання, пристрої для експертно-криміналістичних досліджень та окремі процесуальні питання проведення судових експертиз: колективна монографія. Хмельницький: ТОВ «Хмельницький центр нових технологій та інновацій», 2020. 229 с.

Судові експертизи в процесуальному праві України : навч. посіб. / за заг. ред. О.Г. Рувіна. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2019. – 424 с.

Шепітько В.Ю., Журавель В.А., Коновалова В.О. та ін. Криміналістика: підручник : у 2 т. Т.; за ред В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. 317 с.

Додаткова

Конституція України: Закон України від 28 червн. 1996 р. № 254к/96ВР(станом на 15 берез. 2016) URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>.

Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI (станом на 05.верес.2019р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>

Про Національну поліцію: Закон України від 02 липня 2015 р. № 580-VIII (ред. 01.січ.2019р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

Про судову експертизу : Закон України зі змінами та доповненнями, внесеними законами України від 23.04.2003 р. № 662-IV (ред. від 1.січ. 2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>.

Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 р. № 51/95-ВР (ред. від 05.груд.2012 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр>.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз: Наказ Міністерства юстиції України від 08 жовтня 1998 р. № 53/5 (ред. від 22.02.2019 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98>.

Інструкція про порядок створення та організації діяльності слідчих груп та слідчо-оперативних груп : Наказ МВС України від 20.жовт.2014 р. № 1107 URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1618-14>.

Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 07.07.2017 № 575, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31.07.2017 р. за № 937/30805. // БД «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17>

Про затвердження Інструкції з організації проведення та оформлення експертних проваджень у підрозділах Експертної служби Міністерства внутрішніх справ України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України 17.07.2017 № 591, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18.08. 2017 р. за № 1024/30892. БД «Законодавство України» ВР України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1024-17>

Про затвердження Інструкції про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання, вогнепальної, пневматичної і холодної зброї, пристроїв вітчизняного виробництва для відстрілу патронів, споряджених гумовими чи аналогічними за своїми властивостями металевими снарядами несмертельної дії, та зазначених патронів, а також боєприпасів до зброї та вибухових матеріалів: Наказ МВС України від 21 серпня 1998 р. № 622. зареєстрований в Міністерстві юстиції України 07.10. 1998 р. за № 637/3077. БД «Законодавство України» ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-98>

Про затвердження Порядку ведення Реєстру методик проведення судових експертиз: Наказ Міністерства юстиції України від 02 жовтня 2008 р. № 1666/5 (ред. від 03.лип.2015 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0924-08>.

Методика криміналістичного дослідження холодної зброї та конструктивно схожих з нею виробів (Затверджена рішенням розширеного засідання секції НКМР міністерства Юстиції України з проблем трасології та судової балістики. Протокол від 15.01.1999): Методика, К. 2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002320-99>

Методика встановлення належності об'єкта до вогнепальної зброї та його придатності до стрільби (проведення пострілів) / Д. Ю. Гамов ; ДНДЕКЦ МВС України ; ДЕЗП Мінюсту України. Київ, 2012. 31 с.

Методика встановлення належності об'єкта до бойових припасів вогнепальної стрілецької зброї та його придатності до стрільби / Д. Ю. Гамов ; ДНДЕКЦ МВС України ; ДЕЗП Мінюсту України. Київ, 2012. 24 с.

Методика судово-балістичних досліджень обставин пострілу (загальна частина) / КНДІСЕ МЮ України; уклад. О.Г. Рувін, В.В. Назаров, П.В. Малей, О.П. Ягодін, Р.В. Якименко. Київ, 2013. 47 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний сайт Президента України URL: <http://www.president.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства Юстиції України

URL:<http://www.minjust.gov.ua/>

Міністерство внутрішніх справ України URL: (<http://www.mvs.gov.ua>).

Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр України URL: (<http://www.dndekc.mvs.gov.ua>).

Київський науково-дослідний інститут судових експертиз URL: (<http://www.kniise.com.ua>).

Сервіс пошуку книг Google URL: <http://books.com>

Національна бібліотека України ім. Вернадського

URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>

Каталог юридичних ресурсів URL:<http://www.ageyev.org/libweb/>

Державна науково-технічна бібліотека України URL: (<http://www.gntb.gov.ua>).

Національна парламентська бібліотека України

URL:<http://www.nplu.kiev.ua/>.

Розробник:

доцент кафедри криміналістичного
забезпечення та судових експертиз
ННІ № 2 НАВС
кандидат юридичних наук, доцент

Юрій ПРИХОДЬКО